

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KOBIERZYCACH ZA 2023 ROK

Na podstawie art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej

z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.)

***„Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie
z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”.***

SPIS TREŚCI

Ważniejsze przepisy ogólne, ustawy i rozporządzenia, stosowane w GOPS Kobierzyce	3
I. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	8
II. Struktura dochodów w 2023 roku	10
III. Struktura wydatków w 2023 roku	11
IV. Pomoc społeczna	13
V. Realizacja dodatków mieszkaniowych	27
VI. Realizacja Świadczeń Rodzinnych, Świadczeń Wychowawczych i Funduszu Alimentacyjnego	29
VII. Realizacja zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa	40
VIII. Programy	43
IX. Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy Domowej	53
X. Podsumowanie	54

Ważniejsze przepisy ogólne, ustawy i rozporządzenia, stosowane w GOPS Kobierzycy

Pomoc społeczna - akty prawne

- Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r., poz. 249 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 218 poz. 1439)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296)
- Rozporządzenie Ministra Pracy Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny (Dz. U. z 2012 r. poz. 486 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.)
- Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Monitor Polski z 2018 r., poz. 1007 ze zm.).

Świadczenia rodzinne - akty prawne

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 2023 poz. 390 ze zm.)
- Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1217 ze zm.)

- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2023 roku, poz.1340)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2021 r. poz. 199)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz.1481)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923)

Fundusz alimentacyjny - akty prawne

- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2023 r. poz. 1993 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego (Dz. U. z 2011 r., nr 73, poz. 395)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. 2023 r. poz. 1341)

Dodatki Mieszkaniowe - akty prawne

- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023, poz. 1335 ze zm.)

- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu. (Dz. U. z 2013 poz. 589)
- Uchwała Nr XXIX550/2021 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 21 maja 2021r. w sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego

Dodatek Energetyczny - akty prawne

- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r.- Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022, poz. 1385 ze zm.)
- Ustawa z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 169 ze zm.), która zawiesiła dodatek energetyczny

Pomoc uczniom-stypendia socjalne - akty prawne

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)
- Uchwała NR XXIX/534/17 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 01 września 2017 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kobierzyce”

Przeciwdziałanie przemocy domowej - akty prawne

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010 Nr 125, poz. 842)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011, nr 50, poz. 259),

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz. U. z 2023, poz. 1158),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011, nr 81, poz. 448);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Z 2011r. nr 209, poz. 1245);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
- Uchwała nr XLVIII/937/2023 Rady Gminy Kobierzyce z dnia z dnia 22 czerwca 2023 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2023 r. poz. 4118);
- Zarządzenie Nr KA.0050.1.243.2023 Wójta Gminy Kobierzyce z dnia 11 września 2023r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego.

Przeciwdziałanie narkomanii - akty prawne

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 172 ze zm.)

Przeciwdziałanie alkoholizmowi - akty prawne

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.)

Karta Dużej Rodziny - akty prawne

- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r., poz. 2424)

Asystent Rodziny - akty prawne

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 ze zm.)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz.1923 ze zm.)

Świadczenia wychowawcze - akty prawne

- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810)

Opieka zdrowotna - akty prawne

- art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.)

Refundacja podatku VAT – akty prawne

- Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 ze zm.)

Fundusz Pomocy

- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U z 2024 r. poz .167 ze zm.)

I. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach jest jednostką organizacyjną gminy Kobierzycy realizującą zadania własne gminy i zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym oraz zlecone przez administrację rządową. Ponadto wykonuje zadania zlecone do realizacji w GOPS przez Wójta i Radę Gminy.

Działalność Ośrodka finansowana jest:

- ze środków budżetu gminy,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków pozabudżetowych.

Ośrodek działa w szczególności na podstawie następujących przepisów:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40);
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 r. poz. 2268 ze zm.);
- Uchwały NR XXII/139/92 Rady Gminy w Kobierzycach z dnia 10 grudnia 1992 roku w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach;
- Statutu nadanego uchwałą NR XLIII/856/18 RADY GMINY KOBIERZYCE z dnia 9 grudnia 2010 r. ze zm.

Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przede wszystkim poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania Ośrodka obejmują w szczególności:

- realizację ustawy o pomocy społecznej,
- realizację rządowych programów pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- przyznawanie i wypłacanie refundacji podatku VAT,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,

- wydawanie zaświadczeń do programu „Czyste powietrze”,
- realizację świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów tj. stypendia szkolne,
- realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku. (zadanie przekazane pod koniec 2011 r.),
- realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem",
- realizację zadań w zakresie pomocy społecznej wynikającej z ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej,
- realizację zadań z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych,
- przyznawanie i wydawanie Kart Dużej Rodziny,
- realizację programu Kobierzycka Karta Dużej Rodziny 2021-2026,
- realizację innych zadań wynikających z przepisów prawa w tym realizacja programów rządowych.

Od marca 2016 r. w zakresie księgowości GOPS Kobierzyce obsługuje Referat Wspólnej Obsługi Jednostek w Urzędzie Gminy Kobierzyce.

II. Struktura dochodów w 2023 r.

Tabela nr 1. Dochody własne (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2023
Ogółem w tym:	109.153
1. Zasiłki i pomoc w naturze (zwrot nienależnie pobranych świadczeń)	835
2.Dodatki mieszkaniowe (zwrot nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych)	0
3.Wpływy z usług opiekuńczych	54.679
4. Działalność Ośrodka (odsetki bankowe, prowizje, zwroty kosztów upomnień, sprzedaż środka trwałego)	0
5. Pozostała działalność – zwrot z FP	2.992
6. Odpłatność za pobyt w DPS	50.647

Tabela nr 2. Dochody zlecone (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2023
Ogółem w tym:	65.951
1.Zwrot nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	0
2.Zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych	39.340
3.Zwrot długu alimentacyjnego z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego należnego gminie	26.600
4.Karta Dużej Rodziny – opłata (5% przypadające gminie)	11

III. Struktura wydatków w 2023 roku

Tabela nr 3. Zadania własne i własne dotowane – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2023
Zadania własne - ogółem	6.163.344
1) utrzymanie Ośrodka	2.642.766
2) zasiłki i pomoc w naturze	451.967
3) dodatki mieszkaniowe	69.114
4) domy pomocy społecznej	2.102.806
5) rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”	193.223
6) usługi opiekuńcze	22.242
7) składka zdrowotna	8.773
8) pomoc materialna uczniom	16.654
9) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Oraz Przeciwdziałania Narkomanii	191.783
10) Gminny Program Przeciwdziałanie Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej	3.000
11) Program „Kobierzyska Karta Dużej Rodziny”	502
12) Asystent Rodziny	203.085
13) świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze	239.434
14) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0
15) Korpus Wsparcia Seniorów	17.968

Tabela nr 4. Zadania zlecone – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

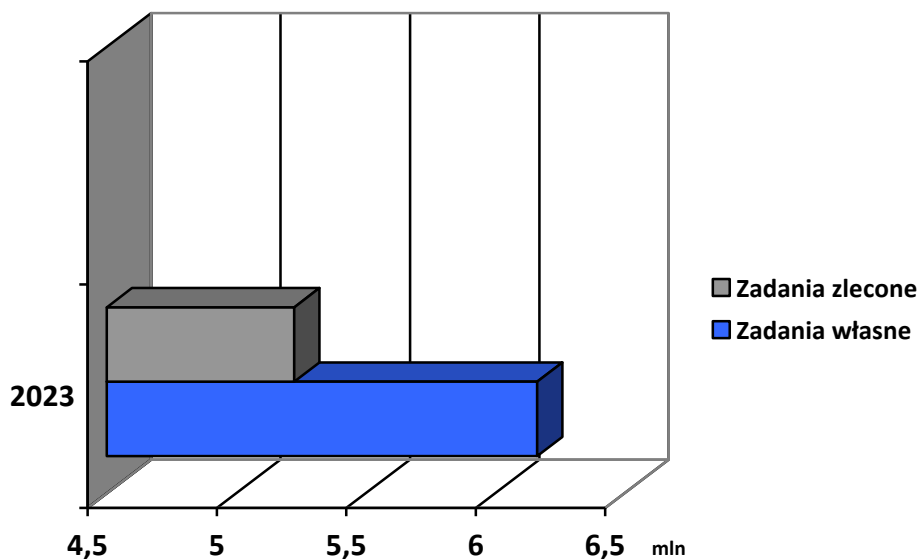
Wyszczególnienie	2023
Zadania zlecone - ogółem	3.829.620
1) zasiłki i pomoc w naturze	0
2) składki zdrowotne	RODZINNE 41.300
3) specjalistyczne usługi opiekuńcze	0
4) świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze	3.747.916
5) dodatki energetyczne	0
6) program rządowy „Karta Dużej Rodziny”	4.001

Tabela nr 5. Środki pozabudżetowe - Fundusz Pomocy dla obywateli Ukrainy – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2023
Fundusz pomocy - ogółem	1.388.464
1) Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	1.187.728
2) Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł	57.222
3) zasiłki celowe	2.000
4) zapewnienie wyżywienia dzieciom w szkole i przedszkolu	5.104
5) Świadczenia rodzinne	136.410

Tabela nr 6. Fundusz COVID – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2023
Fundusz COVID - ogółem	
1) refundacja podatku VAT	6.310

Wykres nr.1: Struktura wydatków według zadań własnych i zleconych w 2023 roku.

Jak obserwujemy w 2023 roku zmniejszyły się wydatki na zadania zlecone co spowodowane jest przekazaniem świadczenia wychowawczego 500+ do ZUS.

IV. Pomoc społeczna

Pracownicy socjalni, jako realizatorzy zadań z zakresu pomocy społecznej

W realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej kluczową rolę pełnią pracownicy socjalni. W 2023 roku w Ośrodku zatrudnionych było 8 pracowników socjalnych, w tym 7 realizujących pracę socjalną.

1. Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

- 1) praca socjalna;
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań;
- 4) pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- 5) udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
- 6) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych;
- 7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa;
- 8) inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom będących w trudnej sytuacji życiowej oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji takich osób i rodzin; współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowaniu, wdrażaniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie, jakości życia;
- 9) opracowywanie i realizacja projektów socjalnych

2. Przy wykonywaniu zadań pracownik socjalny jest obowiązany:

- a. kierować się zasadami etyki zawodowej;
- b. kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia;
- c. przeciwdziałać praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę;
- d. udzielać osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- e. zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny;
- f. podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Pracownicy socjalni dokonują diagnozy środowisk, która pozwala poznać przyczyny problemów, trudności i konfliktów. Ustalają indywidualny plan pomocy osobie i rodzinie. Pracownicy socjalni przeprowadzają również wywiady środowiskowe rodzinne na potrzeby innych referatów Ośrodka i innych jednostek organizacyjnych z całego kraju oraz wykorzystują inne narzędzia pracy socjalnej.

Wywiady środowiskowe

Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzają tylko i wyłącznie pracownicy socjalni. Wywiady te były sporządzone głównie dla realizacji pomocy społecznej, na ich podstawie były sporządzane karty informacyjne m.in. na potrzeby Referatu Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Dłużników Alimentacyjnych oraz na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej oraz PCPR-ów, Urzędu Gminy w Kobierzycach dla potrzeb mieszkaniowych i innych instytucji, np. zakładów karnych, ZUS-u, prokuratury, sądów, domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo-leczniczych. Dodatkowo pracownicy socjalni celem ustalenia sytuacji rodzinnej przeprowadzają wywiady środowiskowe na potrzeby rekrutacji do przedszkoli i żłobków. Wywiady sporządzane są w wersji papierowej w miejscu zamieszkania klienta.

Kontrakty socjalne

Kontrakt socjalny jest to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2023 roku pracownicy socjalni realizowali 4 kontrakty socjalne z klientami tutejszego Ośrodka.

Projekty socjalne

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Tak rozumiana praca socjalna stanowi fundament polityki społecznej. Jednym z zadań własnych gminy, realizowanym przez tut. Ośrodek jest opracowanie i realizacja projektów socjalnych. Celem projektu socjalnego jest w szczególności uzyskanie (poprzez jego realizację) pozytywnych zmian w życiu osoby, rodziny, grupy społecznej i środowiska, jak również:

- podnoszenie poziomu edukacji,
- wzrost poziomu integracji,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- pomoc materialna i rzeczowa.

Projekty społeczne zrealizowane przez pracowników społecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach w roku 2023:

„Słodki karnawał”

Dzięki wsparciu hurtowni Makro Cash and Carry Polska S.A. z Bielán Wrocławskich, która przekazała różne artykuły spożywcze m.in. słodycze, orzeszki, miody, konfitury, kawy, herbaty, pracownicy socjalni przygotowali paczki. Otrzymane artykuły spożywcze przekazano 50 osobom w okresie karnawału aby, umilić czas przy okazji spotkań towarzyskich.

„Paczka dla potrzebujących”

Projekt został zrealizowany w okresie wielkanocnym. Pracownicy socjalni we współpracy ze Szkolnym Kołem Caritas przy Szkole Podstawowej im. Polskich Odkrywców i Podróżników w Kobierzycach zorganizowali paczki żywnościowe dla 24 beneficjentów. Artykuły zostały zebrane przez całą społeczność szkolną. Projekt miał na celu uwrażliwienie młodzieży na potrzeby osób starszych i innych dzieci będących w trudnej sytuacji bytowej.

„Ciepła jesień z Amazonem”

W okresie jesiennym tym samym w związku z obniżającymi się temperaturami pracownicy socjalni z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach zrealizowali projekt socjalny dzięki, wsparciu rzeczowemu firmy Amazon Polska. Firma przekazała znaczną ilość nowej odzieży. Odzież została rozdysponowana 39 osobom najbardziej potrzebującym. Wśród odzieży znalazły się bluzy, spodnie, koszulki, ciepłe kamizelki i kurtki. Zapewnienie podstawowych potrzeb osobom tego pozbawionym jest dla GOPS jednym z priorytetów. Tym samym pomoc firmy prywatnej działającej na terenie naszej gminy wpisuje się we wspólną działalność na rzecz społeczności lokalnej.

„ Zrób prezent pod choinkę podaruj komuś trochę serca” – edycja IV

Cykliczny projekt miał na celu zintegrowanie środowiska lokalnego, poprzez promocję aktywnych postaw wśród społeczności lokalnej z nastawieniem na pomaganie innym, uwrażliwienie na potrzeby innych; pokazanie, iż bezinteresowna pomoc jest wartością bezcenną. Dzięki indywidualnemu wsparciu sponsora, rodzina potrzebująca otrzymała bony towarowe do sklepu.

„Dzieci potrzebującym”

Projekt skierowany był do najmłodszych dzieci oraz do osób starszych z terenu gminy Kobierzyce. Dla rodzin z małymi dziećmi przygotowano artykuły higieniczne min. pieluchy, natomiast starsi uczestnicy projektu otrzymali paczki z produktami żywnościowymi.

Inicjatywa została zrealizowana dzięki zaangażowaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Pustkowie Wilczkowskim oraz ze Szkoły Podstawowej im. Polskich Odkrywców i Podróżników w Kobierzycach. Nasza młodzież aktywnie i z wielkim entuzjazmem odpowiedziała na potrzeby „małych” i „dużych”.

„Podziel się na święta”

Projekt zrealizowany w grudniu 2023 roku. Dzięki wsparciu ludzi dobrej woli i ofiarności 4 Radnych gminy Kobierzyce udało się zorganizować paczkę świąteczną dla rodziny, która znajdowała się w trudnej sytuacji materialno – bytowej. Darczyńcy przekazali potrzebne artykuły: sprzęt AGD, artykuły żywnościowe, środki chemiczne, odzież, sprawiając wielką radość obdarowanej rodzinie. Projekt nasz zaktywizował ponownie społeczność lokalną w magiczny czas Świąt Bożego Narodzenia.

„LG Kobierzycom”

Projekt był zrealizowany we współpracy z firmą LG, która przekazała nowy sprzęt AGD – 5 pralek i 5 lodówek. Sprzęt został rozdysponowany pomiędzy potrzebujące rodziny z terenu gminy, a tym samym przyczyniliśmy się o poprawy standardu życia 10 rodzin.

Pomoc bezdomnym

Od 2017 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach kontynuuje umowę o zapewnieniu schronienia dla osób bezdomnych ze Schroniskami dla Bezdomnych Mężczyzn.

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku w kartotekach Ośrodka zarejestrowane były 2 osoby bezdomne, które przebywały w Schronisku dla Bezdomnych Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta.

Na terenie naszej gminy ściśle współpracują ze sobą władze lokalne, sołtysi, radni, którzy w okresie jesienno-zimowym zgłaszają osoby do tutejszego Ośrodka w celu objęcia odpowiednią pomocą. Oprócz tego w zakresie pomocy osobom bezdomnym GOPS współpracował z policją. W sytuacjach tego wymagających osoby bezdomne kierowane były do noclegowni we Wrocławiu lub do Schroniska dla osób bezdomnych w Szczodrem.

Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci.

Pracownicy socjalni w ramach dodatkowych form pracy socjalnej w środowisku skierowali na kolonie letnie dzieci z rodzin potrzebujących pomocy w tym zakresie. W 2023 roku z Kuratorium Oświaty otrzymaliśmy 5 miejsc na kolonie w miejscowości Radków. Pracownicy socjalni m.in. kwalifikowali dzieci na kolonie, pomagali w dopełnieniu formalności związanych z wypełnianiem kart zgłoszeniowych oraz w doposażeniu dzieci do wyjazdu.

Pomoc w naturze – żywność, odzież, opał, środki czystości oraz sprawienie pochówku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach pośredniczył w przekazywaniu używanej odzieży, zabawek, sprzętu AGD i mebli, które pozyskał od darczyńców.

W przypadku braku możliwości ze strony klienta przewiezienia dużych sprzętów, tutejszy Ośrodek pomagał zorganizować transport przy współpracy z Urzędem Gminy w Kobierzycach.

Ponadto w ramach współpracy ze stowarzyszeniem „Wiosna”, pracownicy socjalni zgłosili 7 osób do ogólnopolskiej akcji „Szlachetna Paczka”. Osoby te otrzymały pomoc rzeczową w formie mebli, sprzętów AGD, RTV, odzieży, artykułów spożywczych, higienicznych, opału i wykonano drobne remonty.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu. GOPS ma podpisaną umowę z Zakładem Pogrzebowym w Krzyżowicach. W roku 2023 zlecieliśmy wykonanie 2 pochówków. GOPS zleca pochówek w przypadku, gdy nie ma osób z rodziny, które mogłyby sprawić pogrzeb.

Charakterystyka środowisk i struktura wydatków na pomoc społeczną

Prawo do świadczeń pieniężnych oraz w naturze przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych. Od 01 stycznia 2022 r.

zostały zweryfikowane kryteria dochodowe na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów i obecnie wynoszą dla osoby samotnie gospodarującej kwoty **776 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie – **kwoty 600 zł**.

W gminie Kobierzyce wg stanu na 31 grudnia 2023 roku zameldowanych było 22 442 osoby na pobyt stały i czasowy. W 2023 roku pracownicy socjalni realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej objęli wsparciem finansowym 196 rodzin, w których było 396 osób.

Tabela nr 7. Liczba osób objętych pomocą finansową i w naturze (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

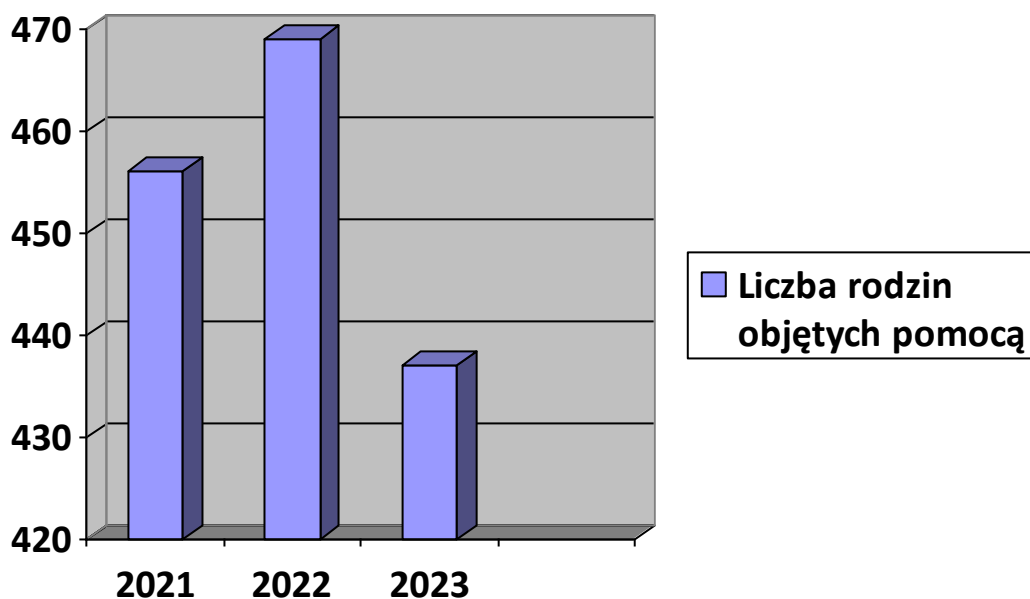
ROK	2021		2022		2023	
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	196	663.999	199	630.384	196	698.514
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	0	0	0	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	196	663.999	199	630.384	196	698.514

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż w skali poprzedniego roku ilość rodzin korzystających z pomocy finansowej i w naturze nieznacznie zmalała. Wzrosła natomiast kwota przyznanych świadczeń. Tutejszy Ośrodek w 2023 roku nie ponosił wydatków w ramach zadań zleconych, które obejmują takie zdarzenia jak: specjalistyczne usługi opiekuńcze, zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, pomoc cudzoziemcom i wynagrodzenia dla opiekuna z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd.

Tabela nr 8. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pracą socjalną

ROK	2021		2022		2023	
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Pomoc finansowa i w formie pracy socjalnej ogółem	326	695	334	650	301	585
Pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	130	283	135	254	136	231

Na podstawie danych zawartych w tabeli nr 8, widać, że ilości rodzin korzystających z pomocy społecznej zmalała, nieznacznie wzrosła też ilość osób korzystających wyłącznie z pracy socjalnej.

Wykres nr 2: Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2021 – 2023

Tabela nr 9. Powody przyznania pomocy

ROK	2021		2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Powody trudnej sytuacji życiowej						
Ubóstwo	91	175	82	174	83	151
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	4	4	8	8	5	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0	0	0
Bezrobocie	53	117	35	69	26	53
Niepełnosprawność	67	89	91	129	108	146
Długotrwała lub ciężka choroba	97	150	137	184	141	206
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	50	198	49	203	56	209
rodziny niepełne	28	78	23	66	34	95
rodziny wielodzietne	22	120	26	134	22	114
Przemoc w rodzinie	68	205	56	167	52	151
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	28	44	22	53	21	41
Narkomania	4	5	3	5	2	3
Trudności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	1	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	1	1	0	0
Zdarzenia losowe, klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	1	1

Na podstawie danych zawartych w tabeli należy stwierdzić, iż w 2023 roku dominującym powodem ubiegania się o pomoc była długotrwała i ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Ubóstwo jako powód przyznania pomocy jest na trzecim miejscu. Spora ilość osób objętych pomocą społeczną boryka się z problemami opiekuńczo - wychowawczymi. Należy dodać, że rodziny objęte pomocą społeczną są najczęściej rodzinami wieloprotblemowymi.

Tabela nr 10. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Rodziny	2021		2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem:	326	695	334	650	301	585
liczba osób 1	161	161	188	188	167	167
liczba osób 2	59	118	64	128	58	116
liczba osób 3	45	135	30	90	31	93
liczba osób 4	38	152	28	112	27	108
liczba osób 5	15	75	15	75	10	50
liczba osób 6 i więcej	8	54	9	57	8	51

Z danych zawartych w tabeli wynika, iż najwięcej osób korzystało z pomocy, które prowadzą jednoosobowe gospodarstwa domowe, natomiast rodziny z 3i więcej dzieci stanowią nieznaczny procent.

Tabela nr 11. Struktura wydatków w ramach zadań własnych- o charakterze obowiązkowym (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł

ROK	2021		2022		2023	
Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	25	124.612	23	132	18	103.437
Schronienie	2	11.226	2	4.639	2	9.638
Posiłki	35	14.092	24	15.822	31	26.149
Zasiłki okresowe	21	59.395	14	62.292	21	85.973
Zdarzenia losowe	2	9.000	3	22.000	1	1.600
Sprawienie pogrzebu	4	10.000	2	5.000	2	5.000
Usługi opiekuńcze (w tym wynagrodzenie opiekunek)	40	328.769	46	40.733	39	54.089
Odpłatność za DPS	40	1.158.745	46	1.501.822	51	2.102.806
Zasiłki celowe	137	404.241	128	347.733	116	412.628

Na podstawie danych zawartych w tabeli można zaobserwować wzrost ilości osób i wydatków w zakresie odpłatności za Domy Pomocy Społecznej w związku ze znaczącym wzrostem kosztów utrzymania mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej.

W roku 2023 udzielono pomocy 1 rodzinie na pokrycie kosztów związanych ze zdarzeniem losowym. Pomocy udziela się w związku z gwałtownymi zjawiskami atmosferycznymi i zdarzeniami losowymi jak pożar czy zalanie mieszkania.

Natomiast wzrosła ilość dzieci dożywianych w szkołach, a co za tym idzie zwiększył się koszt dożywiania dzieci w szkołach.

Decyzje administracyjne w zakresie pomocy społecznej

W zakresie realizacji pomocy społecznej wydano łącznie **1139** decyzji administracyjnych, w tym:

odmownych – 1,

zmieniających – 151,

uchylających – 21,

Opieka zdrowotna

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146) dla osób nigdzie nieubezpieczonych potwierdza się prawo do ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie spełnionych kryteriów i po przeprowadzeniu rodzinnych wywiadów środowiskowych. Prawo to przysługuje na okres 90 dni. Upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych posiada Dyrektor GOPS. W roku 2023 tutejszy Ośrodek wydał 36 decyzje dla 23 osób głównie na wniosek placówek medycznych.

Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej lub w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

Usługi mogą być przyznane osobie, która wymaga pomocy innych osób, a zamieszkująca wspólnie rodzina takiej pomocy nie może zapewnić, m.in. z uwagi na pracę zawodową. Liczba osób, którym przyznano świadczenie w formie usług opiekuńczych utrzymuje się na poziomie zbliżonym do lat ubiegłych (wzrost klientów nastąpił w 2022 r.).

Ogólny koszt oraz liczbę osób objętych usługami opiekuńczymi został ujęty w tabeli nr 11.

W 2023 r. usługami opiekuńczymi objęto 39 osób, które łącznie skorzystały z 7170 godzin usług opiekuńczych nad chorym w domu. Usługi świadczone były przez 5 opiekunek środowiskowych zatrudnionych w GOPS na umowę o pracę, w tym 4 opiekunki zatrudnione były w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedna na 1/2 etatu. Zasady odpłatności za usługi opiekuńcze ustalono Uchwałą Rady Gminy Kobierzyce z dnia 01.09.2017 r. nr XXIX/533/17 w sprawie określenia szczególnych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych

usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Uchwałą nr XLIV/837/2022 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 29 grudnia 2022 r. ww. uchwała została zmieniona tj. zmianie uległ § 2 ust. 4, który otrzymał brzmienie: "4. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych ustala się jako równowartość 1,5% najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty socjalnej i renty rodzinnej ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Kwotę tę zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot mniejsze niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot 50 i więcej groszy zaokrągla się do pełnych złotych." Koszt jednej godziny usług opiekuńczych ustala się jako równowartość 1,5% najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty socjalnej i renty rodzinnej ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Do 27 stycznia 2023 r. koszt jednej godziny usług opiekuńczych był ustalany zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę tj. wysokości minimalnej stawki godzinowej.

W związku ze zmianą sposobu naliczania kosztu jednej godziny usług opiekuńczych maksymalny koszt jednej godziny usług opiekuńczych w 2023 r. wynosił: od 2 stycznia 22,80 zł, (minimalna stawka godzinowa), od 27 stycznia 20,00 zł (1,5% najniższej emerytury) od 1 marca 24,00 zł (1,5% najniższej emerytury po waloryzacji).

Część osób korzystała z usług opiekuńczych nieodpłatnie, ponieważ ma bardzo niskie dochody nieprzekraczające kryterium dochodowego ustawy o pomocy społecznej, niektóre osoby są zwolnione z części lub całości odpłatności z powodu ukończonych 75 lat lub innych szczególnych powodów występujących w rodzinie wymienionych w wyżej cytowanej uchwale. W przypadkach gdzie Ośrodek nie mógł zapewnić całodobowych usług opiekuńczych, a były takie potrzeby, kierowano te osoby na ich wniosek do DPS. Tą formą pomocy objęto w 2023 r. 51 osób, gdzie koszt ich pobytu wyniósł: 2.102.806 zł.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kobierzycy

GOPS Kobierzycy w 2023 roku zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty oraz Uchwały Rady Gminy Kobierzycy z dnia 01 września 2017 r. Nr XXIX/534/17 w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kobierzycy, realizował zadania pomocy materialnej dla uczniów z terenu naszej gminy. Ww. pomoc w formie stypendiów o charakterze socjalnym udzielana jest uczniom w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, celem zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

W okresie sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 21 uczniów, natomiast na pomoc w formie zasiłku szkolnego nie było wniosków. Zasiłek szkolny jest to pomoc przyznawana uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (m.in. długotrwała choroba, śmierć rodzica).

V. Realizacja dodatków mieszkaniowych

Tabela nr 12. Struktura wydatków (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

ROK		2021		2022		2023		
Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	
Ogółem (w. 2+3+4+5+6+7)	1	188	45.463	189	50.080	203	69 064	
Z tego w zasobie	gminnym	2	42	8.561	31	5.647	26	4.249
	spółdzielczym	3	0	0	0	0	0	0
	wspólnot mieszkaniowych	4	29	5.676	45	10.772	45	13.330
	prywatnym	5	92	24.542	82	23.214	84	29.124
	towarzystw budownictwa społecznego	6	0	0	0	0	0	0
	innych	7	25	6.684	31	10.447	48	22.361

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób, które mają trudności z wnoszeniem bieżących opłat mieszkaniowych.

W 2023 roku średnia kwota dodatku mieszkaniowego wyniosła 340,22 zł (w 2022 r. – 264,97 zł). Dodatki przekazywane były na konta 20 zarządców mieszkań oraz właścicieli wynajmujących mieszkania.

W 2023 roku przyjęto 40 wniosków od 28 rodzin (w 2022 r. przyjęto 35 wniosków od 24 rodzin), 37 wniosków zostało rozpatrzonych i postępowanie administracyjne zakończyło się wydaniem decyzji administracyjnej, trzy wnioski zostały rozpatrzone w styczniu 2024 r.

Wydano ogółem 38 decyzji, w tym:

pozytywnych – 37

odmownych – 0

umarzających - 0

zmieniających - 0

wstrzymujących wypłatę - 0

odwieszających wypłatę - 0

uchylających - 1.

Decyzje w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego wydawane są na okres 6 miesięcy. Wypłata dodatków mieszkaniowych wraz z ryczałtem na zakup opału przebiegała zgodnie z harmonogramem.

Realizacja Dodatku Energetycznego

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach na czas wypłaty dodatku osłonowego tj. na cały rok rozpatrywanie wniosków o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego zostało zawieszone, ponieważ dodatki osłonowe w szerszym zakresie i w sposób bardziej kompleksowy wspomogą odbiorców. Beneficjentami dodatku osłonowego są bowiem również odbiorcy wrażliwi energii elektrycznej uprawnieni dotychczas do zryczałtowanego dodatku energetycznego.

VI. Realizacja Świadczeń Rodzinnych, Świadczeń Wychowawczych i Funduszu Alimentacyjnego

Świadczenia rodzinne zostały przekazane do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kobierzycach upoważnieniem nr KA 0052.52.2019 do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

Głównym kryterium uprawniającym do korzystania ze świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód pomniejszony o wysokość składki społecznej, składki zdrowotnej, oraz podatku należnego w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się, który nie może przekroczyć kwoty 674 zł. Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł. Ogółem w 2023 r. liczba osób pobierających świadczenia rodzinne 438 w tym 126 zasiłek rodzinny.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami

Na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, kryteria dochodowe uprawniające do: zasiłku rodzinnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz wysokość świadczeń rodzinnych (z wyłączeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego) i wysokość zasiłku dla opiekuna, są weryfikowane co 3 lata. Weryfikacji powyższych kwot dokonano 1 listopada 2018 r. Wysokość kryterium dochodowego, uprawniającego do zasiłku rodzinnego, pozostała na dotychczas obowiązującym poziomie.

Od 1 listopada 2019 roku wzrosły kwoty świadczeń rodzinnych:

- zasiłek pielęgnacyjny – 215,84 zł,

Pozostałe świadczenia dla rodzin pozostały bez zmian:

- zasiłek rodzinny na dziecko do ukończenia 5. roku życia – 95 zł;
- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia – 124 zł;

- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24 roku życia – 135 zł;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka – 1.000 zł;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400 zł;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 193 zł, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: do 5 roku życia – 90 zł, powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 110 zł;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 100 zł;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 113 zł, na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 69 zł;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 1.000 zł;
- świadczenie rodzicielskie – 1.000 zł;
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 620 zł;
- zasiłek dla opiekuna – 620 zł.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami adresowany jest do najszerszego kręgu rodzin z dziećmi na utrzymaniu.

Kwotę i liczbę świadczeń wypłaconych w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 13. Zasiłki rodzinne

Forma świadczenia	2021		2022		2023	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	Liczba
zasiłek rodzinny	439 815	3 724	333 018	2 826	266 650	2 281
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	13 000	13	9 000	9	14 000	14
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	45 185	117	27 629	72	26 039	66
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	47 506	247	45 477	233	30 456	152
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	62 130	654	45 220	476	42 275	445
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	28 840	266	18 420	170	24 210	227
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	23 651	237	16 900	169	14 600	146
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	45 660	656	32 016	464	23 448	340

Od 1 stycznia 2016 roku w ustawie o świadczeniach rodzinnych obowiązuje zasada „złotówka za złotówkę”. Reguła ta wychodzi naprzeciw rodzinom, których dochód przekroczył wymagane ustawą o świadczeniach rodzinnych kryterium. Dzięki niej rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wówczas w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łącną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie. W 2023 r. wypłacono 22 510,35 zł przy 464 świadczeniach.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł na jedno dziecko. Od 1 stycznia 2013 roku jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto.

Świadczenie rodzicielskie

Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto, gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu, ani innym obciążeniom). Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie jako świadczenie okresowe przysługuje przez okres: 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie.

Kwotę i liczbę świadczeń wypłaconych w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 14. Świadczenia rodzicielskie

Forma świadczenia	2021		2022		2023	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	60 000	60	50 000	50	46 000	46
Świadczenie rodzicielskie	352 341	408	309 913	347	265 811	288

Świadczenia opiekuńcze

Celem świadczeń opiekuńczych jest częściowe pokrycie wydatków związanych z opieką lub pielęgnacją starszego albo niepełnosprawnego członka rodziny. Do omawianych świadczeń należą:

- zasiłek pielęgnacyjny przyznawany w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;
- świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobom legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Niepełnosprawność osoby wymagającej opieki musi powstać przed 18 rokiem życia, albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia;
- specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania osobistej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. (Od dnia 1 stycznia 2015 r. uchylony został art. dotycząc rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej);
- zasiłek dla opiekuna- z dniem 15 maja 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa ta określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Pomoc ta wynosi **620 zł** miesięcznie (opłacane są przy tym składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenie społeczne).

Wysokość i liczbę świadczeń opiekuńczych wypłaconych w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 15. Świadczenia opiekuńcze

Forma świadczenia	2021		2022		2023	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Zasiłek pielęgnacyjny	651 555	3 020	639 749	2 964	657 448	3 046
Świadczenie pielęgnacyjne	1 042 671	353	1 058 908	500	1 639 756	686
Specjalny zasiłek opiekuńczy	9 420	16	5 580	9	0	0
Zasiłek dla opiekuna	0	0	0	0	0	0

Od 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przewiduje ona między innymi pomoc finansową z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu (które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka – na jego wniosek. Świadczenie to przyznaje się bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (nie dotyczy osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko).

Wysokość i liczbę świadczenia „Za życiem” wypłaconego w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 16. Świadczenia „za życiem”

Forma świadczenia	2021		2022		2023	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
ZA ŻYCIEM	20 000	5	12 000	3	20 000	5

Ubezpieczenie świadczeniobiorców

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna na podstawie art. 6 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

- świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych;
- zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę.

Na podstawie art. 66 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - podmiotami podlegającymi obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu są:

- osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, przyznany na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Kwotę i liczbę osób ubezpieczonych latach 2021 - 2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 17. Ubezpieczenia świadczeniobiorców

Forma świadczenia	2021		2022		2023	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	201 209	388	217 101	379	316 294	541
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	27 039	167	30 843	166	41 200	193

Świadczenia wychowawcze

Od dnia 1 stycznia 2023 r. realizacja świadczenia wychowawczego, w tym wypłata świadczenia wychowawczego, przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast jest

realizowana ze środków finansowych pochodzących z dotacji na świadczenia rodzinne. Koszty obsługi świadczenia wychowawczego wynoszą 3% środków finansowych wykorzystanych na wypłatę świadczenia wychowawczego, pochodzących z otrzymanej dotacji, nie mniej jednak niż 2000,00 zł, a w przypadku gdy iloczyn liczby wydanych rozstrzygnięć w sprawie świadczenia wychowawczego i kwoty 30,00 zł przekracza kwotę 2000,00 zł, koszty obsługi świadczenia wychowawczego wynoszą 30,00 zł od wydanego rozstrzygnięcia w sprawie świadczenia wychowawczego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach wypłaca (realizuje) świadczenie wychowawcze w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego dla wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego złożonych na okres do dnia 31 maja 2022 r. po otrzymaniu rozstrzygnięcia od Wojewody.

Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2023 roku wyniosła **17 882,00 zł**. Łączna kwota wykorzystanej dotacji na realizację zadania w 2023 roku wyniosła **17 881,57 zł**. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wypłacono świadczenia wychowawcze w kwocie **15 881,57 zł**, w tym świadczenia wypłacone w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w kwocie **5 614,87 zł**.

Koordynacja

Zgodnie z art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych - w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie dolnośląskiemu.

Każde państwo członkowskie Unii Europejskiej przewiduje w swoim ustawodawstwie pomoc dla rodziny, jeśli znajdzie się ona w sytuacji kryzysowej. Dzięki zasadom koordynacji rodzina otrzyma pomoc bez względu na to, w jakim kraju UE przebywa, a w jakim pozostali członkowie rodziny. Muszą być jednak spełnione wymagania, jakie nakładają przepisy kraju, w którym jest się ubezpieczonym/zatrudnionym.

W Polsce świadczenia dla rodziny finansowane są z budżetu państwa, prawo do nich zależy od tego, w jakiej sytuacji znajduje się rodzina osoby, która występuje o świadczenie. Niektóre państwa członkowskie uzależniają prawo do świadczeń rodzinnych od tego, jak

długo osoba pracowała i była ubezpieczona, oraz czy mieszka na jego terytorium.

Świadczenia rodzinne są przyznawane nawet wówczas, gdy osoba uprawniona mieszka na terytorium innego państwa niż to, które jest zobowiązane do wypłaty tych świadczeń. Świadczenia rodzinne przyznawane są także wtedy, gdy rodzina mieszka w innym państwie niż to, które przyznało świadczenia, np. dzieci mieszkają w Polsce, a rodzic pracuje we Francji.

W przypadku, gdy więcej niż jedno państwo powinno wypłacać świadczenia rodzinne, kolejność pierwszeństwa do wypłaty świadczeń jest następująca: w pierwszej kolejności z tytułu zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, w drugiej kolejności z tytułu otrzymywania emerytury lub renty i w ostatniej kolejności na podstawie miejsca zamieszkania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach wypłacił w 2023 r. 5 542,00 zł przy 28 świadczeniach z tytułu uzyskania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego oraz dodatku do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami w związku z zaistniałą koordynacją. Jednocześnie w 2023 roku 15 spraw dotyczących zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zostało przekazanych do Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w celu ustalenia czy w powyższych sprawach zachodzi koordynacja.

Fundusz Alimentacyjny.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa, wspierając osoby w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Od **01.10.2023 r.** świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **1 209 zł na osobę w rodzinie**. Kwota kryterium dochodowego podlega co 3 lata waloryzacji od dnia 1 października roku, w którym przeprowadzana jest waloryzacja. W latach 2021-2023 liczba oraz kwota wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego sukcesywnie maleją (Tabela nr 12).

Wzrost wynagrodzeń wierzycieli, ubiegających się o świadczenia przy stałym kryterium dochodowym sprawia, że liczba beneficjentów otrzymujących świadczenia w pełnej wysokości maleje.

Ponadto od 1 października 2020 r. przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wprowadzono tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, czyli kwoty 1 209 zł miesięcznie na osobę w rodzinie np. o 200 zł nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie przysługuje wówczas w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem tego mechanizmu wynosi 100 zł.

W 2023 roku wypłacono 88 świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 26 471,78 zł przy zastosowaniu mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

Tabela nr 18. Wydatki na fundusz alimentacyjny w latach 2021-2023 r. (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

ROK	2021		2022		2023	
Wyszczególnienie	kwota	liczba świadczeń	kwota	liczba świadczeń	kwota	liczba świadczeń
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym:	325 729	780	264 846	616	257 272	617
wypłacone świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”	19 731	49	38 842	94	26 472	88

Liczba wypłaconych świadczeń z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” w 2023 roku zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego, co najprawdopodobniej spowodowane było podniesieniem kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń w pełnej wysokości.

Fundusz alimentacyjny - dłużnicy

Dłużnicy alimentacyjni są zobowiązani do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Poniższa tabela przedstawia wysokość kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych w latach 2021-2023. W ostatnim okresie obserwuje się wzrost kwot wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych. Kwoty te stanowią w 40 % dochód własny gminy, a w 60 % dochód budżetu państwa.

Tabela nr 19. Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych z tyt. funduszu alimentacyjnego (w zł)

miejsce przekazania	2021	2022	2023
należności gminy Kobierzyce	26 418	37 556	23 584
budżet państwa	39 628	56 334	35 376
odsetki	41 208	78 954	97 237
łącznie	107 254	172 844	156 197

VII. Realizacja zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.

W 2023 roku kontynuowana była pomoc dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Udzielono pomocy w formie zasiłku celowego 2 rodzinom na kwotę 2.000 zł (3 świadczenia).

Na teren Polski przyjeżdżają również dzieci i młodzież bez rodziców, którymi opiekują się członkowie z otoczenia dziecka, np. babcia, ciocia lub inne osoby bliskie. Zgodnie z ustawą pracownicy socjalni prowadzą nadzór nad rodzinami, w których jest ustanowiona opieka tymczasowa przez sąd. W 2023 roku nadzorem takim objęte były 23 rodziny.

Obywatele Ukrainy mogą korzystać ze wszystkich dostępnych świadczeń z pomocy społecznej i zabezpieczenia społecznego na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Dzieci, które uczęszczają do gminnych szkół i przedszkoli od pierwszego dnia pobytu w placówce mogły skorzystać ze wsparcia w formie jednego gorącego posiłku lub w przypadku przedszkoli całodziennego wyżywienia. Łącznie tą formą pomocy objęto 9 dzieci a na ten cel wydatkowano kwotę 5 104,50 zł.

W GOPS przyjmowane są również wnioski na zasiłki rodzinne dla obywateli Ukrainy. Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Świadczenia przyznawane są na zasadach określonych w ustawach regulujących te świadczenia z tym, że nie trzeba mieć karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

Realizacja świadczeń rodzinnych w 2023 roku dla obywateli Ukrainy:

- 1) zarejestrowano 31 wniosków;
- 2) wydano 23 decyzji przyznających świadczenia;
- 3) wydano 8 postanowień pozostawiających wnioski bez rozpatrzenia.

Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2023 roku wyniosła 136 637,57 zł. Łączna kwota wykorzystanej dotacji na realizację zadania w 2023 roku wyniosła 136 409,97 zł.

W 2023 roku kontynuowano dodatkową formę wsparcia dla obywateli Ukrainy. Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje **pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę**, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. W 2023 roku wypłacono 187 świadczeń na kwotę 56 100,00 zł.

Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy tzw. „40 zł za uchodźca”

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa "każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach". Koszty obsługi przez gminę zadań wynoszą 16 zł za każdy rozpatrzony wniosek o świadczenie pieniężne. W przypadku dokonania przez gminę weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia koszt obsługi zadań wynosi 32 zł za każdy rozpatrzony wniosek. W sprawach świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 13 ust. 1, nie wydaje się decyzji administracyjnych oraz nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. Wydaje się informacje.

Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2023 roku wyniosła **1 187 728,00 zł** i została w całości wykorzystana na realizację zadania.

Realizacja świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w 2023 roku:

- 1) zarejestrowano 480 wniosków na 857 obywateli Ukrainy;
- 2) rozpatrzono pozytywnie 460 wniosków na 764 obywateli Ukrainy;
- 3) wydano 460 informacji o przyznaniu świadczenia pieniężnego, w tym 289 informacji o przedłużeniu świadczenia;

- 4) wydano 218 informacji pozostawiających wnioski bez rozpoznania z uwagi na uchybienie terminu złożenia wniosku;
- 5) wydano 14 informacji odmawiających przyznania bądź przedłużenia świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy;
- 6) wydano 3 informacje o braku statutu UKR oraz 8 informacji o zdublowanym okresie zakwaterowania;
- 7) organ zweryfikował warunki zakwaterowania i wyżywienia u 134 wnioskodawców;
- 8) wypłacono świadczenie pieniężne na 3524 obywateli Ukrainy co dało kwotę **1 178 000,00 zł.**

VIII. Programy

1. Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” ustanowiony Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu " Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 - 2023.

Tabela nr 21. Wydatki na program „Posiłek w szkole i w domu”.

Koszt programu	2021	2022	2023
Ogółem w tym	206.092	194.200	193.223
środki własne	98.330	89.750	96.123
dotacja	107.762	100.700	97.100

Powyższa tabela przedstawia wydatki na realizację rządowego programu, które pozostają na podobnym poziomie. W ramach działalności gminy został uchwalony **program ostonowy w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019 - 2023**. Celem ww. programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Program przewidywał przyznanie pomocy w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem osób, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 200% kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Uchwałą Rady Gminy zostało podniesione kryterium do 200%.

Liczba dzieci objętych pomocą w postaci posiłku w szkołach i w przedszkolach w 2023 r. wynosiła 31.

Dożywianie w szkołach udzielane jest w formie gorącego posiłku i prowadzone jest w czasie trwania roku szkolnego, tj. przez 10 miesięcy. Podczas wakacji rodziny otrzymywały pomoc finansową na zakup żywności. Dzieci przedszkolne objęte są tą formą pomocy również w okresie wakacyjnym. Tutejszy Ośrodek podpisał z placówkami oświatowymi stosowne umowy i porozumienia. Rodziny otrzymywały także pomoc w formie zasiłków na zakup żywności. W 2023 roku nie odmówiono żadnej rodzinie pomocy w formie dożywiania. Powyższym programem objętych zostało ogółem 199 osób.

Dożywianie osób potrzebujących w naszej gminie było finansowane z zadań zleconych i własnych.

2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizowano zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za 2023 rok na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. Programy realizowały różne podmioty, jednostki organizacyjne w gminie.

Między innymi w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach, ul. W. Witosa 15, realizowano następujące programy profilaktyczne:

- program motywujący osoby uzależnione do leczenia (dla osób początkujących) – realizacja raz w tygodniu, w programie udział wzięło 21 osób z problemem alkoholowym;
- program grupy motywującej osoby uzależnione do leczenia - realizacja raz w tygodniu, w programie udział wzięło 6 osób z problemem alkoholowym;
- program wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym, przemocy, - realizacja raz w tygodniu, udział w programie wzięło 93 osoby;
- program grupy młodzieżowej, dwie grupy – realizacja raz w tygodniu, udział w programie wzięło 7 osób;
- program szkoły dla rodziców, w programie udział wzięło 10 rodziców;
- program superwizji osób współpracujących w zakresie profilaktyki uzależnień, w programie udział wzięło 4 osoby.

Przeprowadzono warsztaty profilaktyczne i szkolenia dla osób współpracujących w zakresie przemocy i profilaktyki uzależnień: pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (od września Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej), udział wzięło 46 osób. Zakupiono materiały edukacyjno- informacyjne (broшуry, ulotki, plakaty i inne) dotyczące profilaktyki uzależnień oraz środki czystości niezbędne do funkcjonowania Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Sporządzono 9 wniosków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o sądowe zobowiązanie do leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym.

Pracownicy socjalni sporządzili 10 wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym dla potrzeb GKRPA.

Na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce w 2023 roku realizowano zadania z zakresu narkomanii. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. W Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach przy ul. Witosa 15, były realizowane następujące programy profilaktyczne:

- 1) grupa motywująca osoby uzależnione od narkotyków do leczenia, przed podstawową terapią lub po podstawowej terapii odwykowej w placówce zdrowia,
- 2) grupa edukacyjna dla młodzieży z grup ryzyka,
- 3) grupa wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków lub eksperymentujących z narkotykami,
- 4) program w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania dla rodziców i nauczycieli,
- 5) szkolenie dla osób współpracujących w gminie Kobierzyce w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania.

Programy te były realizowane przez Fundację Na Rzecz Osób Uzależnionych i Żyjących z HIV im. Danuty Jaskólskiej, w tym przez osoby pracujące w MONARZE. Udział w programach wzięło 163 osoby. Byli to: realizatorzy programów profilaktyki środowiskowej, nauczyciele ze szkół na terenie gminy Kobierzyce, rodzice dzieci eksperymentujących z narkotykami lub uzależnionych od narkotyków, osoby eksperymentujące z narkotykami, osoby uzależnione od narkotyków, osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych (uzależnienie krzyżowe), np. od narkotyków i alkoholu.

Osoby korzystające z programów w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień najczęściej uzależnione są od następujących narkotyków: THC, marihuany, kanabinoli, amfetaminy, środków wziewnych, dopalaczy. Zgłaszały się również osoby uzależnione od leków. Czynny był również telefon zaufania AN dla Anonimowych Narkomanów. Wiele osób zgłaszało się z problemami w zakresie HIV i AIDS. Były to głównie osoby, których bliscy lub one same pracowały poza granicami Polski. Zakupiono materiały

edukacyjno - informacyjne w zakresie narkomanii, niezbędne do funkcjonowania Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach.

Głównym celem Gminnego Programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii na rok 2023 było zapobieganie, ograniczanie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów poprzez edukację społeczności gminy Kobierzyce na temat zjawiska narkomanii, uwrażliwienie na oznaki i skutki zażywania środków psychoaktywnych, a także wskazanie konkretnych sposobów pomocy ludziom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom, co w efekcie dało możliwość przyczynienia się do zmniejszenia zjawiska narkomanii na terenie gminy.

4. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie od września Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na rok 2023

Na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce realizowano zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, od września przemocy domowej. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. W ramach ww. programu współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym, Urzędem Gminy, Policją, Służbą Zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostkami oświaty, Sądem Rejonowym, Prokuraturą, organizacjami pozarządowymi oraz społecznością lokalną.

Celem ogólnym programu było tworzenie warunków do skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy domowej poprzez: przeciwdziałanie przemocy domowej, zmniejszanie skali zjawiska przemocy domowej, zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc, zwiększanie skuteczności ochrony ofiar przemocy domowej, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Cele realizowane były poprzez systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej, szkolenie służb zajmujących się przemocą domową, udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy domowej, oddziaływania na sprawców przemocy domowej oraz utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego. Zakupiono materiały edukacyjno-informacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, niezbędne do edukacji mieszkańców gminy celem tworzenia warunków do skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy domowej, a tym samym zmniejszenia skali przemocy domowej.

5. Gminny Program Wspierania Rodziny

Z dniem 24 listopada 2023 r. Rada Gminy Kobierzyce przekazała do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 (wpisany w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobierzyce na lata 2021-2030 UCHWAŁA NR XXIV/480/2020, zmieniony w dniu 24 listopada 2023 UCHWAŁĄ NR L/999/2023), którego jednym z założeń jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparciem tym zajmują się między innymi asystenci rodziny, którzy są zatrudnieni w naszym ośrodku.

W roku 2023 asystenci rodziny objęli wsparciem 23 środowiska, w których przebywało 54 małoletnich podopiecznych. Asystenci zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy mieli pod swoją opieką średnio po 12 rodzin na osobę oraz dodatkowo jedną rodzinę realizującą zadania z ustawy „Za życiem” z terenu gminy Kobierzyce, głównie w zakresie poradnictwa.

Tabela nr 22. Rodziny objęte asystenturą rodzinną. Dane GOPS Kobierzyce na dzień 31.12.2023 r.

Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach		Dzieci-przedział wiekowy		
	Rodzice/opiekunowie	Dzieci	0-6 lat	7-15 lat	16-18 lat
23	35	54	20	26	8

Z danych ujętych w tabeli wynika, iż najwięcej dzieci w rodzinach objętych asystenturą było w przedziale wiekowym od 7 – 15 lat, drugą grupą były dzieci w wieku 0 – 6 lat.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Ww. charakter pracy asystenta daje możliwości dogłębnego zdiagnozowania przyczyn trudnej sytuacji będących źródłem problemów występujących w danej rodzinie. Praca asystenta daje możliwość ciągłego wspierania podopiecznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Asystent rodziny ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia i realnych potrzeb rodziny. Z uwagi na złożoność dysfunkcyjności rodzin- konieczne jest objęcie ich pomocą w sposób długofalowy. Ważnym jest, aby asystent został wprowadzony w odpowiednim dla rodziny czasie, gdy jej członkowie nie są jeszcze w zaawansowanym procesie degradacji społecznej.

Do zadań asystenta rodziny należy m. in. analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego, jak również analiza przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnienie roli i funkcji

rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, podnoszenie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Wsparcie rodziny to profilaktyka i zadania mające na celu ochronę rodziny przed dysfunkcją

Dzięki podjętym ww. działaniom przed realnym zagrożeniem odebrania dzieci ze środowiska rodziny w 2023 r. zostało uchronionych 21 małoletnich dzieci. Dodatkowo asystenci rodziny prowadzili działania mające na celu wsparcie rodzin w powrocie dzieci z pieczy zastępczej do środowiska rodziny biologicznej (15 małoletnich przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej).

Główne problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny to:

1. Niewydolność wychowawcza, brak lub niewystarczające kompetencje.
2. Nieporadność/niezaradność życiowa.
3. Brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.
4. Uzależnienia (alkohol, substancje psychoaktywne).
5. Bezrobocie.
6. Rodzina niepełna.
7. Ubóstwo.
8. Choroby (w tym choroby psychiczne), niepełnosprawność intelektualna.

Asystent rodziny współpracuje m.in. z:

1. Sądem.
2. Policją.
3. Poradniami Specjalistycznymi.
4. Placówkami Oświatowymi.
5. Wydziałami Urzędu Gminy Kobierzyce.
6. Grupą Roboczą/Grupą Diagnostyczno-Pomocową.
7. Pracownikami z Działów GOPS Kobierzyce.
8. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
9. Powiatowym Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych.
10. Służbą Zdrowia.

6. Karta Dużej Rodziny

Od 2014 roku GOPS w Kobierzycach realizuje rządowy program Karta Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień **dla rodzin posiadających z trójkę i więcej** dzieci zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów partnerskich m. in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, transportowej, kulturalnej czy rekreacyjnej.

Od 2019 r. dodatkowo prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim **rodzicom oraz małżonkom rodziców**, którzy **mają lub mieli** na utrzymaniu łącznie **co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku**.

Tabela nr 23. Liczba wniosków i przyznanych Kart w ramach Programu KDR na dzień 31.12.2023 r.

Lp.		Karta Dużej Rodziny w 2022 roku	Karta Dużej Rodziny w 2023 roku
1	Liczba wszystkich wniosków, (w tym:)	149	248
1.1	składających się wyłącznie z rodziców	96	150
2	Liczba przyznanych kart (w tym:)	870	914
2.1	tradycyjnych	425	453
2.2	elektronicznych	446	461

W 2023 roku zainteresowanie Kartą Dużej Rodziny znacznie wzrosło, w stosunku do roku poprzedniego, szczególnie wśród rodziców lub małżonków rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Spowodowane było to wprowadzeniem przez dostawcę energii elektrycznej możliwości skorzystania z tańszego prądu do limitu zużycia 3000 kWh rocznie.

Liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną aktywną Kartę w formie tradycyjnej lub elektronicznej na dzień 31.12.2023 r. wynosi 896, co stanowi o 188 rodzin więcej niż w poprzednim roku.

7. Kobierzycza Karta Dużej Rodziny

Rada Gminy Kobierzyce w 2020 r. podjęła uchwałę w sprawie przedłużenia Programu Kobierzycza Karta Dużej Rodziny na lata 2021-2026. Program ten obowiązuje od dnia

01.01.2021 roku do dnia 31.12.2026 roku. Obecnie w ramach programu karty nie są wydawane! Wystarczająca jest **aktualna rządowa (ogólnopolska) Karta Dużej Rodziny**, która uprawnia do korzystania z samorządowego Programu „**Kobierzyska Karta Dużej**” na lata **2021-2026**. Oznacza to, że na podstawie jednej karty obsługiwane są dwa programy.

8. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ)

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest programem współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej, który ma na celu wsparcie osób i rodzin najbardziej potrzebujących poprzez udzielenie im nieodpłatnej pomocy żywnościowej. Pomoc w ramach PO PŻ udzielana jest osobom, które z powodu trudnej sytuacji, niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiedniego wyżywienia. Pomoc mogą otrzymywać osoby/rodziny, których dochód nie przekracza obecnie 235% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej czyli 1 823,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, oraz 1 410,00 zł w przypadku osoby w rodzinie.

W 2023 roku tut. Ośrodek współpracował z Bankiem Żywności we Wrocławiu. W ramach powyższego programu tut. Ośrodek wydał 46 skierowań na rzecz 196 osób. W ramach wsparcia osoby potrzebujące otrzymały artykuły spożywcze min. produkty mączne, mleczne, przetwory warzywne i owocowe, mięsne, a także cukier i olej.

9. Program rządowy „Refundacja podatku VAT”

1 stycznia 2023 roku weszła w życie ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, tzw. tarcza energetyczna w 2023. Zgodnie z tą ustawą odbiorcom paliw gazowych, zużywającym paliwa gazowe do celów grzewczych, przysługiwać będzie refundacja poniesionych kosztów podatku od towarów i usług (VAT). Zwrot pobranego podatku VAT dotyczyć będzie osób, które ogrzewają mieszkanie gazem i spełniają kryterium dochodowe. Podatek VAT na gaz od stycznia powrócił do poprzedniej stawki i wynosi 23%. W roku 2022 r. wynosił 0 %. Refundacja podatku VAT i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczenia wynoszą 2% od otrzymanej dotacji. Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2023 r. wyniosła 5 044,21 zł. Wyplacono kwotę 4945,30 zł dla 21 gospodarstw domowych. Kwota na obsługę świadczenia w 2023 r. wyniosła 98,91 zł.

10. Program Osłonowy Gminy Kobierzyce na rok 2023 „Teleopieka dla seniorów” w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów” na 2023 rok.

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Jest to nowoczesna forma sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Na realizację programu wydatkowano kwotę 17 968,00 zł z czego 10 960,00 zł przeznaczono na zakup usługi abonamentu teleopieki. Pozostała kwota wydatkowana została na dodatkowe wynagrodzenie dla pracowników zaangażowanych we wdrażanie programu bezpośrednio w terenie. Program był realizowany od sierpnia do grudnia 2022 roku.

W ramach programu zakupionych zostało wówczas 30 opasek telemedycznych, z których w 2023 roku skorzystały 32 osoby. Wsparcia telefonicznego udzielono 174 razy poprzez połączenie z opiekunem telemedycznym. 4 razy połączenia zakończyły się wezwaniem służb ratunkowych.

Usługa teleopieki okazuje się dodatkowym wsparciem służącym seniorom powyżej 65 roku życia, a także ich najbliższym, którzy w sytuacji tego wymagającej zostają powiadomieni o zdarzeniu dotyczącym seniora. Za pomocą przycisku „SOS” senior może połączyć się z telecentrum i uzyskać odpowiednią pomoc nawiązując połączenie głosowe.

11. Program „Opieka 75+”

W 2023 roku Gmina Kobierzyce przystąpiła do programu „Opieka 75+” . Zadanie to zostało przekazane Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kobierzycach Zarządzeniem Wójta Gminy Kobierzyce. W ramach programu gmina otrzymała wsparcie w formie dotacji w wysokości 13 345,00 zł. Natomiast koszt całkowity zadania wyniósł 22 242,00 zł.

W ramach programu pomocą w formie usług opiekuńczych objętych zostało 5 nowych osób, u których zrealizowano 930 godzin usług opiekuńczych. Koszt jednej godziny usługi w gminie Kobierzyce wynosił w czasie trwania programu do 31 marca 2023 roku 22,80 zł, a od kwietnia

2023 roku 24,00 zł zgodnie z uchwałą nr XLIV/837/2022 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie zmiany uchwały nr XXIX/533/17 Rady Gminy w Kobierzycach z dnia 1 września 2017 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Udział gminy w programie umożliwił zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych nowym osobom po 75 roku życia, umożliwił także zwolnienie z odpłatności za usługi opiekuńcze dla części osób. Natomiast przystąpienie do programu okazało się znacznym wsparciem dla gminy przy realizacji zadania poprzez dofinansowanie do wynagrodzenia zatrudnionych opiekunów.

Współpraca w ramach programów na rzecz osób niepełnosprawnych

„Asystent Osobisty Osób Niepełnosprawnych”

„Opieka Wytchnieniowa”

W 2023 roku pracownicy socjalni współpracowali z Urzędem Gminy przy rekrutacji do programów: „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” oraz „Opieka Wytchnieniowa”. Programy były realizowane w ramach Funduszu Solidarnościowego. Beneficjentami programów były osoby z niepełnosprawnościami oraz członkowie ich rodzin i opiekunowie. Poza wstępnym rozeznaniem zapotrzebowania, pracownicy socjalni tutejszego Ośrodka przyjmowali dokumenty i wnioski kwalifikujące do obu programów. Ponadto w czasie ich trwania pracownik socjalny brał udział w komisjach oraz pełnił funkcje doradcze z zakresu pomocy społecznej.

IX. Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Zespół Interdyscyplinarny powołano zarządzeniem Wójta Gminy Kobierzyce w związku z uchwałą Rady Gminy Kobierzyce w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi 17 osób, od września jest to Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, składający się z 12 osób. Zespół Interdyscyplinarny w 2023 roku zajmował się w szczególności:

- 1) oceną sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowisk znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowaniem sposobu postępowania, celem przywrócenia integralności rodziny, lub środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmował działania w tym celu;
- 2) udzielaniem pomocy, w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego; osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów;
- 3) podejmował interwencję w przypadku przemocy domowej i uruchamiał procedury mające na celu jej powstrzymanie;
- 4) udzielał pomocy dzieciom doświadczającym i będących świadkami przemocy w rodzinie/ przemocy domowej;
- 5) podejmował wspólne działania w ramach procedury „niebieska karta”.

Odbyło się 357 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych od września Grup Diagnostyczno - Pomocowych, w tym 5 posiedzeń ogólnych oraz 352 spotkań Grup Roboczych/Grup Diagnostyczno - Pomocowych. Zespół działał przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, który zapewniał jego obsługę organizacyjno- techniczną.

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych/ od września Grup Diagnostyczno - Pomocowych udział brali: dyrektor i/lub pracownicy socjalni; Inspektor ds. Profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, asystenci rodziny, kuratorzy społeczni lub zawodowi; przedstawiciele Policji, szkół, służby zdrowia, GKRPA i inni specjaliści zaproszeni w razie potrzeb.

X. Podsumowanie

Szeroko opisana działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kierowana jest do kilkuset rodzin z gminy Kobierzyce, które zmagają się z różnymi problemami życiowymi. Kumulacja problemów społecznych powoduje, że praca socjalna jest coraz trudniejsza i wymaga zwiększenia zaangażowania ze strony pracownika socjalnego, który dynamicznie musi dostosować odpowiednie narzędzia pracy. Zmienia się charakter pracy, oczekiwania wobec pracownika socjalnego oraz przepisy prawa. Zawód ten wymaga permanentnego doszkalania się i podnoszenia kompetencji zawodowych.

W ubiegłym roku nadal podejmowane były działania związane z pomocą obywatelom Ukrainy przybywającym na teren naszej gminy w związku z wybuchem wojny.

Oprócz tego pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nadal realizują współpracę z instytucjami gminnymi i pozagminnymi, w szczególności z: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, zakładem ubezpieczeń społecznych, sądami, prokuraturą, Urzędem Gminy, szkołami, ośrodkami szkolno-wychowawczymi, domami dziecka, domami pomocy społecznej. Ponadto praca nasza wymaga ścisłej współpracy z lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi, zarządcami spółek, zakładami pracy, Kościołem, Związkiem Kombatantów, Związkiem Sybiraków, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przy Starostwie Powiatowym, policją, zakładami karnymi, zakładami opiekuńczo-leczniczymi, izbą dziecka, ośrodkami interwencji kryzysowej, schroniskami dla bezdomnych, oraz Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Powiatowym Urzędem Pracy. Pracownicy socjalni współpracują również z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Motywują osoby z problemem alkoholowym do udziału w grupie wsparcia „AA” działającej w Kobierzycach lub do punktu konsultacyjnego.

W celu realizacji zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej tutejszy Ośrodek zawarł umowy z:

- Domem Pomocy Społecznej w Borzygniewie;
- Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn w Szczodrem;
- Zakładem Pogrzebowym w Krzyżowicach.

Do innych placówek np. Domów Pomocy Społecznej beneficjenci byli kierowani decyzją administracyjną. Należy zauważyć, że wzrasta ilość osób wymagający wsparcia z tytułu wieku, niepełnosprawności czy długotrwałej choroby. Tym samym rośnie zapotrzebowanie na usługi

opiekuńcze i wsparcie dzienne. Wzrasta w związku tym ilość osób kierowanych do domów pomocy społecznej, gdyż nie ma możliwości zabezpieczenia wystarczającej opieki podopiecznym w miejscu zamieszkania.

W celu realizacji dożywiania dzieci w placówkach oświatowych były zawarte porozumienia

Pracownik socjalny zobowiązany jest do rozeznania potrzeb osób bezpośrednio w miejscu zamieszkania bez względu na odległość i warunki atmosferyczne. Niejednokrotnie ma do czynienia ze sprawcami przemocy domowej, osobami chorymi psychicznie, pod wpływem alkoholu czy innych środków odurzających, a także środowiskami zaniedbanymi higienicznie. Ponadto w związku z licznymi atakami na pracowników socjalnych w różnych częściach naszego kraju, ustawodawca wprowadził zmiany mające na celu poprawę bezpieczeństwa. Dzięki temu wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny może odbywać się przy udziale dwóch pracowników socjalnych jednostki, a nawet w asyście funkcjonariusza policji.

Obserwowany dalszy duży napływ ludności na teren naszej gminy i rozwój infrastruktury spowodował, że wzrasta ilość rodzin objętych wsparciem w ramach pracy socjalnej oraz z powodu min. przemocy w rodzinie, co niesie konieczność wszczynania procedury Niebieskie Karty. Pracownicy socjalni podejmują z rodziną oraz z uczestnikami grup roboczych (od września grup diagnostyczno-pomocowych) działania mające na celu pomoc rodzinie w pokonaniu trudności, w których się znalazła. Prowadzenie procedury Niebieskie Karty wymaga dużej wiedzy i zaangażowania, gdyż dotyczy często bardzo osobistych i skomplikowanych relacji rodzinnych, w które niejednokrotnie włączone są dzieci. Ponadto w związku ze zmianą przepisów prawa należało wprowadzić szereg zmian w trwających procedurach i powołać nowy Zespół Interdyscyplinarny.

Odpowiadając na potrzeby społeczne w ubiegłym roku kontynuowano realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 rok skierowanego do osób powyżej 65 roku, które wymagają wsparcia w formie teleopieki. Było to dodatkowe wsparcie dla osób wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu, poprzez możliwość nawiązania kontaktu z telecentrum i zgłoszenia trudności.

Odzwierciedleniem wielości spraw realizowanych przez GOPS w Kobierzycach jest również realizacja budżetu w wielu zadaniach własnych oraz zleconych. Kwoty zaplanowane w budżecie na rok 2023 wykorzystaliśmy zgodnie z uchwałą budżetową.

Pragnę przy okazji składania Radzie Gminy Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej za 2023 rok, podziękować w imieniu swoim i wszystkich pracowników Ośrodka za pomoc w realizacji zadań, jak również za przyznane środki finansowe na utrzymanie Ośrodka.

Kobierzyce, dnia 11 marca 2024 r.